

NBG artikel 6:

HET ONDERSCHIED TUSSEN DE KANONIEKE EN APOCRIEFE BOEKEN

Wij onderscheiden deze heilige boeken van de apocriefe, als daar zijn: het 3de en 4de boek van Ezra, het boek van Tobías, Judith, het boek der Wijsheid, Jezus Sirach, Baruch, hetgeen bijgevoegd is tot de historie van Esther, het gebed der drie mannen in het vuur, de historie van Susanna, van het beeld Bel en van den Draak, het gebed van Manasse, en de twee boeken der Makkabeeën.

Dewelke de Kerk wel lezen kan, en daaruit ook onderwijzingen nemen, voor zoveel als zij overeenkomen met de canonieke boeken; maar zij hebben zulk een kracht en vermogen niet, dat men door enig getuigenis van deze enig stuk des geloofs of der Christelijke religie zou kunnen bevestigen: zo ver is het vandaar, dat zij de autoriteit van de andere, heilige, boeken zouden vermogen te verminderen.

10 uitgebreide vragen en antwoorden bij dit artikel:

1. Wat betekent het woord 'apocrief'?

Verborgen.

2. Wat verstond men in de oude Kerk onder Apocriefe geschriften?

Tweeërlei.

1. Werken die niet in de openbare erediensten mochten worden voorgelezen.
2. Werken die als onecht worden afgewezen, hoewel ze verschenen onder de naam van een apostel en een profeet.

Deze geschriften werden wel de Nieuwtestamentische apocriefen genoemd. Men vindt in de geschriften fantastische verhalen uit de jeugd van de Heere Jezus.

3. Wat hebben wij te verstaan onder de apocriefen?

Boeken die toegevoegd zijn aan de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, en die niet te vinden zijn in de Hebreeuwse kanon.

4. Hoe zijn deze apocriefe boeken in de belangstelling gekomen?

Omdat de Septuaginta en later de Vulgata (de Latijnse vertaling) grote invloed hebben gehad, werden de apocriefe boeken ingeburgerd. Velen wisten niet dat ze niet tot de Hebreeuwse kanon hoorden.

5. Hoe dachten de Kerkvaders over de apocriefe boeken?

De meningen waren nogal soepel en verdeeld. Velen vonden ze wel nuttig om te lezen, ook in de kerkelijke samenkomsten. Er waren lessen voor de levenspraktijk in te vinden, maar men mocht niet de leerstellingen erop funderen.

6. Hoe denkt de Roomse Kerk over de apocriefe boeken?

De Roomse Kerk acht ze van grote waarde. Sommige leerstukken, als de leer van het vagevuur, het bidden voor de gestorvenen, berusten op deze boeken.

Het eerste Vaticaanse concilie in 1870 verklaarde ook deze boeken voor heilig en kanoniek.

7. Hoe dacht de Reformatie over deze boeken?

- De Reformatie keerde terug tot de boeken van de Hebreeuwse kanon. Volgens Luther waren ze wel goed om te lezen, doch hadden deze boeken geen Goddelijke oorsprong en golden ze niet als onfeilbare regel voor het geloof.

- Volgens Calvijn heeft God ze niet in de kanon opgenomen en zijn ze niet door de Heilige Geest geïnspireerd.

8. Wat sprak de Dordste synode van 1618-1619 uit?

- Ze werden met kleine letter achter de boeken van het Nieuwe Testament opgenomen. Zonder kanttekeningen.

- Om de andere Gereformeerden uit het buitenland niet te ergeren, die de apocriefen nog niet geheel verwierpen, liet men ze niet weg.

- Ze gingen gepaard met een waarschuwing, deze boeken niet als kanoniek te erkennen.

- Men mocht ze niet lezen in de erediensten, wel thuis.

9. Wat zegt de belijdenis over deze apocriefe boeken?

- Men mag ze wel lezen.

- Men mag er lering uit trekken, zover ze overeenkomen met de kanonieke boeken.

- Geen leerstuk mag erop gefundeerd worden.

- Het gezag van de kanonieke boeken mag er niet door verminderd worden.

10. Noem de apocriefe boeken.

10 a. Het 3de en 4de boek van Ezra.

- In het 3de boek van Ezra staan verhalen rondom de tempel die we aantreffen in Kronieken, Ezra en Nehemia.

- In het 4de boek van Ezra staan vreemde visioenen. Toen de rollen van de wet verbrand waren, heeft Ezra ze uit het hoofd gedictieerd en in 40 dagen hebben 5 snelschrijvers het weer opgetekend.

10b. Tobias

Bevat de lotgevallen van een wetsgetrouwe Jood Tobias in ballingschap.

10c. Judith

- Een schoone joodse weduwe, Judith, wist de stad Bethulië te redden. We komen er meened, leugen en sluipmoord in tegen.

- In Tobias en Judith is de lering dat de deugd, de goede werken, beloond worden.

10d. Het boek Wijsheid

De Griekse wijsheid heeft hier grote invloed.

10e. Jezus Sirach

- Bevat de wijsheid van Jezus, zoon van Sirach. Spreuken vol levenswijsheid.
- Ook vreemde leringen. Bijvoorbeeld het goede dat kinderen voor hun ouders gedaan hebben, wordt gerekend als een offer ter verzoening van hun zonden.

10f. Baruch

Dit boek roept het volk van Juda tot boete op en vertroost de ballingen in Babel. Hij is niet de vriend van Jeremia.

10g. Toevoegsels bij Esther en Daniël

-Bij Daniël is toegevoegd het gebed van Azarja, het gebed van de jongelingen in de vurige oven. Het verhaal van de schone Suzanna, vals beschuldigd en door Daniël gered van de dood.

-Het verhaal van de afgod Bel en de draak

-In de Statenvertaling lezen we dat men deze aanhangsels slechts behoeft te lezen om ze als geheel verdicht te beschouwen

10h. Het gebed van Manasse

Hierin vraagt koning Manasse vergeving. Zie 2 Kronieken 33

10i. De 2 boeken der Makkabeeën

Deze beschrijven een voornaam gedeelte van de geschiedenis van het joodse volk in de jaren 175-135 voor Christus. Er is de wrede Syrische koning Antiochus Epifanus. De Joden worden zwaar vervolgd. De priester Matthathias met 5 zonen wordt de leider van het verzet. Zijn zoon Judas heet de Makkabeeër (de hamer.)

(Overgenomen uit: de Nederlandse Geloofsbelijdenis vragen en antwoorden, door ds. M. Pronk (met zijn toestemming).

Over 2 weken (zaterdag 23 mei) verschijnt artikel 7: De volkomenheid van de Schrift, met 26 vragen en antwoorden.

Diensten van ds. M. Pronk: **zondag 17 mei: 10.00** Hersteld Hervormde Kerk te Katwijk aan Zee Unizaal. Adres: Wethouder D. Ouwehandsstraat 39, 2225 LP.

Donderdag 21 mei: 19:45 NPB-kerk te Oud-Beijerland. Adres: Beneden Molendijk 35, 3261 AA)